

## De bewoners van de Moat

Dicht bij Haverslag (Willems Jan Albert) stond vroeger een huisje, de Moat geheten. Hier woonden Derkoom en Hannemeuie Zwijnenberg. De naam was de Moat, omdat ze dicht bij de moaten (lage weilanden) wonen. Het huisje is enige jaren geleden afgebroken. Toen Derkoom overleden was, is Hannemeuie naar haar dochter in Wierden gegaan, en is het plaatsje eerst verhuurd en later verkocht. Ik kan mij Derkoom en Hannemeuie nog zo goed voorstellen: Derkoom met het zijden petje op en met de bakkes. Hij praatte wat moeilijk. Het makkelijkste kon hij waarschijnlijk "zeke" zeggen, want dat woord gebruikte hij het vaakst. Hannemeuie ging nog wel eens uit werken, helpen bij de slacht of bij de was. Ze kwam ook wel eens bij ons helpen.

Wij moesten er wel eens met een boodschap heen. Ik kan me nog goed voorstellen, hoe je daar door de boavenduure op de keuken kwam, met één raam en het vuur in de heerd. Hannemeuie probeerde er altijd nog wat fleur aan te brengen door allerlei papieren omhulsels en etiketten die een beetje kleurig waren aan de muur te plakken. Alle dagbriefjes van de scheurkalender bewaarde ze, want dit was Gods woord en dat mocht je niet verbranden of vernietigen. Hannemeuie of Derkoom waren ook geregeld om de beurt in de kerk en zaten bij ons in de bank. Hannemeuie had 's winters altijd zo'n lekker warme stoof en dan kregen wij die ook om de beurt. Hannemeuie was voor alle werk te vinden. Zo had ze bij mulders Brooks de schoorsteen geveegd en was ze, alsof ze op een fiets zat, bestries op de hoalboom gaan zitten.

Eén van de vroegere bewoners van de Moat was een broer van de boer die toen op Pasman woonde. Pasman had zich er wel een beetje voor geneerd, dat zijn broer op zo'n klein spulkeken zat, maar toch had hij zich nog wel van zijn broederplichten gekweten, door de knecht met paard en wagen er naar toe te sturen, om het hooi binnen te halen. De Moat zou wel niet van de allersnuggersten zijn, hij werd nog wel eens geplaagd. De knecht zou het hooi op de wagen steken en de Moat zou het laden. Als de Moat gezegd had: "Now mar un goeien fossen", dat was een grote vork vol, dan had de knecht zo'n klein vorkje vol opgestoken. Als die zei: "Now neet zo'n dikken", dan kreeg hij zo veel dat hij er onder bedolven werd. In het laatst had de Moat gezegd: "De ene onmoate volgt op den anderen".

Pasman wilde ook een keer visite geven, en stuurde toen de knecht naar de Moat om die ook uit te neugen. En de knecht, ondeugend, had gezegd: "De komplementen van Pasman, en ik zal u verzoeken op de visite aankomende vrijdag, donderdag kriegte wie de familie en vrijdag de noabers, dan zal u ook komen." "Zo", had de Moat gezegd, "de geringen wordt neet e teld".

Elkaar plagen of bang maken deden ze vroeger graag en zo hadden de kwajongens over het pad, waar de Moat 's morgens in 't donker heen liep naar de stad, darmen van een geslacht varken gespannen, en daar zou hij tegenaan lopen. Ook hadden ze hem de paardeleidsel die hij voor een hekkensgat (hekdam) had gespannen aan kleine bullekes (stukjes) gesneden, en moest hij vrijdags het paard bij het hoofdstel naar de stad leiden. Als ze op het land aan het werk waren, dan gooiden ze elkaar wel eens met een kluitje zand, maar later hadden ze het echt met elkaar in 't mot gehad, en toen had Klaphekken Lambert Janoom gezegd: "Dan mut u mekaar nog is wier gooien met un klutje".

Eerder was er ook een Meue van Hannemeuie en die was een beetje eigenaardig, en als ze in de moaten aan het beeste heun (koeien hoeden) was en Derkoom riep van "Berendine heeei", dan zei Berendine: "Ja." En dan Derkoom hellig: "Woerumme spruk u neet toe as ik u reupe?" "Bo, ik heb toch wel e zeg van ja."

Ook was er heel vroeger eens een knecht geweest, die ze ook lang niet allemaal bij elkaar had. Die was eens naar Holterbroek gestuurd om ganzeneier te halen. Nou, hij gaat weg bij Holterbroek, maar hij komt niet thuis, want in plaats dat hij op Reusken en Bouwhuis aangaat loopt hij rechtdoor en komt aan het dwalen. Hij komt op het laatst in Dalfsen terecht, voor de Regge, waar hij de hoazen (kousen) al uittrekt, want dat was hij gewoon in het broek dan even de kousen uit en de bokse (broek) opgestroopt en dan er door. Maar hij wordt nog net gezien door een boer, die hem vraagt wat hij wil. "Bo doar wikk duur hen." De boer had hem met geweld terug moeten houden anders had hij het niet overleefd. Toen had men hem gevraagd wie hij was en waar hij vandaan kwam, "van

de Moat", en waar hij naar toe was geweest. "Noa Holterbroek gaanze-eier halen", en waar hij naar toe wou, "Bo noa huus." Verder wist hij niets en konden ze er maar niet wijzer uit worden. Hij is op het laatst nog wel weer goed terecht gekomen. Dat ging toen wel anders als tegenwoordig, nu men een dergelijke vermissing door de radio of de krant laat omroepen want er waren toen practisch nog geen kranten. Dergelijke berichten werden, vuur den poal, door de zogenaamde karkesproake bekend gemaakt, dan werden na afloop van de kerkdienst alle nieuwtjes en berichten en verkopeningen door de omroeper afgelezen, aldus ging alles wel wat langzamer.

Als hij langs Holterbroek liep, dan brulden de jongens wel eens op de klomp, en dan had hij gezegd: "Foi Mans Holterbroek, wat dr....."

Bij Holterbroek hadden ze later ook een knecht van Moat Derkoom en Hannemeuie. Als die naar de molen was geweest, dan vroegen ze hem: "Hendrik, was er nog meer volk an de mulle?" "Joa det was't nog wè." "Wie was det dan?" "Och det weet ie wè, ie kent um wè." "Ja, mar det kunne wi'j toch neet weten." "Och det weet ie wel, ie kent um wel", en daar bleef het bij.

Op een avond hadden ze bij Holterbroek willen eten, maar Hendrik was niet aan tafel gekomen. Hendrik had zich net als de anderen gewassen, maar verscheen niet. Roepen en zoeken overal leverde ook niets op. Vader was nog met de luchte (stallantaarn) naar de balk (hooizolder) geweest, maar daar ook niet, en omdat ze er niet gerust op waren, gingen ze naar Moat Derkoom en Hannemeuie, maar ook daar geen Hendrik. Derkoom was meegegaan naar Holterbroek en daar hadden ze gewacht, en Alemeuie had Derkoom Hendrik zijn pannekoek laten opeten. Daarna had Derkoom besloten om maar naar huis te gaan, omdat langer zoeken in de nacht toch vruchteloos was. En net toen ze buiten kwamen was er iemand aan komen fluiten. "Det is e", zei Derkoom, en ja, het was Hendrik. "Woer heb ie e wes?" "Ik bin noa de Poalsnieder e wes hen kaarten." "Drommelse jonge schaam ie oe neet um mar zo vot te lopen, zie bin 't hier zo good vuur oe, schaam ie oe neet drommelse jonge, en mar gauw noa bedde."